

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА КРУПАЊ
ОПШТИНСКА УПРАВА**

**- Одељење за привреду, локално
економски развој, финансије и буџет-**

Број: 003240633 2025 05476 004 005 400 043 03 001

22.07.2025. године

К р у п а њ

На основу члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр. 108/13, 142/14, 68/15 – др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 118/21 – др.закон, 92/2023 и 94/2024), Одељење за привреду, локално економски развој, финансије и буџет, доноси

**УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ КРУПАЊ И
ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА
СРЕДСТАВА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КРУПАЊ ЗА 2026. ГОДИНУ СА
ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2027. И 2028. ГОДИНУ**

I Увод

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13, 142/14, 68/15, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 118/21 – др.закони, 92/2023 и 94/2024).

На основу члана 31. којим је дефинисан буџетски календар и чланова 36. и 36а. Закона о буџетском систему, министар финансија доставља локалним властима Фискалну стратегију и Упутство за припрему одлуке о буџету до 15. јула.

Локални орган управе надлежан за финансије до 1. августа доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти директним корисницима и обавештава их о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета локалне власти. Министарство финансија је 15. јула 2024. године објавило *Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину.*

У погледу садржине предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 41. и 37. истог Закона, односно предлог финансијског плана обухвата:

- 1) расходе и издатке за 2026. годину и наредне две године, исказане по буџетској класификацији;
- 2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- 3) родну анализу расхода и издатака;
- 4) програмске информације;

Директни корисници обавезни су да, у складу са смерницама и роковима, траже од индиректних корисника за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника. Истим чланом је предвиђено и да локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно

од индиректних буџетских корисника податке о финансирању.

Као прилог предлога финансијског плана директни корисници буџетских средстава достављају извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године, (обрасци у прилогу).

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У складу са буџетским календаром рок за доставу предлога финансијских планова је 05. септембар 2025. године када су директни корисници буџета обавезни према Закону да доставе своје предлоге Служби буџета.

Основне смернице у овом Упутству дате су на основу члана 36а Закона о буџетском систему и Упутства за припрему одлуке о буџета локалне власти за 2026. годину и пројекцију за 2027. и 2028. годину.

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тачка 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тачка 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, **не могу се спајати установе** које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему је прописано да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, престају да важе кад се за то створе технички услови.

С обзиром на то да је законодавац оставио могућност да установе до даљњег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава (установе културе, спорта и сл.) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима.

Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда из извора 01 – општи приходи и примања буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изведе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес указујемо да је неопходно да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити **једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори** који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Израда грађанског буџета, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упуством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне

самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, **с тим што се исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету**, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, **исти се могу користити и за извршавање других врста расхода**, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С тим у вези, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом су утврђена и фискална правила за локалну власт, те је Законом утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), тј. да фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и не може бити већи од 10% њених прихода у тој години. Поред наведеног чланом 27ж Закона је прописано да наведени законски лимит може бити прекорачен само уколико јединица локалне самоуправе добије претходно одобрење Министарства финансија.

Захтев за добијање одобрења за прекорачење фискалног дефицита од 10% планираних текућих прихода се подноси Министарству најкасније до 1. октобра текуће године, за наредну буџетску годину, а изузетно захтев за прекорачење може се поднети након 1. октобра текуће године, а најкасније до 31. јануара наредне године, уколико је прекорачење фискалног дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоа власти након истека рока из члана 27ж става 5. Закона.

II Основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета локалне власти

Упркос изазовним глобалним и регионалним условима, српска привреда је показала висок степен отпорности, што је резултат диверсификоване економске структуре и стабилне домаће потражње. У периоду од 2020. до 2024. године, кумулативни реални раст БДП-а износио је 18,4%, праћен историјски ниским нивоом незапослености и континуираним повећањем реалних зарада. Током 2024. године макроекономска кретања су била у складу са очекивањима – остварен је реални раст БДП од 3,9%, док је инфлација стабилizована у циљаним оквирима Народне банке Србије. Снажни макроекономски показатељи, рекордни приливи инвестиција и доследна примена одрживе фискалне политике довели су до тога да Србија први пут оствари инвестициони кредитни рејтинг.

Први квартал 2025. године донео је успоравање привредног раста на 2,0%, првенствено услед домаће неизвесности и одложене потрошње. Ипак, снажне економске

основе, омогућавају брз повратак на путању раста. Ревидирана пројекција привредног раста за 2025. годину износи 3,0%, са очекиваним убрзањем на 4,2% у 2026. и на 5,0% у 2027. години, захваљујући великим инфраструктурним пројектима повезаним са Специјализованом светском изложбом ЕХРО 2027. Влада Републике Србије наставља са реализацијом амбициозног програма јавних инвестиција у оквиру стратешког плана „Скок у будућност – ЕХРО Србија 2027”, који укључује модернизацију инфраструктуре, дигитализацију, обновљиве изворе енергије и иновативне технологије. Планирана улагања имају за циљ модернизацију земље, јачање конкурентности домаће привреде и привлачење нових страних и домаћих инвестиција.

Средњорочне перспективе привредног раста остају позитивне, са просечном годишњом стопом од око 4,2% за период од 2026. до 2028. године. Раст ће бити подржан стабилном домаћом тражњом, интензивном реализацијом инфраструктурних пројеката и даљим јачањем приватне потрошње и инвестиција. Посебан значај има ИКТ сектор, који бележи двоцифрене стопе раста извоза и све већи удео у БДП.

Основне макроекономске претпоставке за 2025. и 2026. годину

	2025	2026
БДП, млрд РСД	10.329,2	11,096,4
Стопа номиналног раста БДП, %	7,2	7,4
Стопе реалног раста БДП, %	3,0	4,2
Потрошачке цене (годишњи просек), %	4,0	3,5

Извор: Фискална стратегија за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП током инвестиционог циклуса, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а до 2028. године. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на око 46,2% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на високом нивоу од око 7,0% БДП-а, уз даље јачање механизма контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2025. години и остварења прихода у четвртом кварталу 2024. године који је увећан за 7,5%. Тако утврђен износ представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2026. години од 7,4%**). Приликом планирања текућих прихода потребно је узети у обзир приходе из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти, 08 - добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор или други одговарајући акт из чије

садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2026. години.

Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2026. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2026. годину (7,4%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) **уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.**

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати искључиво уколико у вези истих поседује закључен уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2026. години.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 92/23). Примања од продаје нефинансијске имовине јединице локалне самоуправе треба да планирају само уколико је извесно да ће иста бити остварена у току 2026. године, односно уколико јединица локалне самоуправе у вези остварења истих поседује закључен уговор или други одговарајући акт у коме је утврђено да је рок остварења истих у 2026. години.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачунае корисника буџетских средстава.

4. Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2026. годину

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20 и 111/21 - у даљем тексту: Закон) прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једанпут годишње, и то у поступку утврђивања буџета јединице локалне самоуправе за наредну годину.

С тим у вези када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финансирању локалне самоуправе, указујемо да јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти.

Такође, приликом утврђивања фирмарине, јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објекта истакнута фирма, укупна годишња

фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада.

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09...41/18, 87/18, 23/19, 128/20, 76/23 и 19/25), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС”, бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20, 64/21, 143/22, 48/23, 24/24, 101/24 и 53/25), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон, 47/18 и 111/21) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да одреде висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

III ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ КРУПАЊ

У периоду од 2026. до 2028. године Општина Крупањ ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије, Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којима се регулише надлежност Општине Крупањ. Сходно томе, Општина ће наставити са пословима: вођења политике локалног економског развоја, урбанизма и просторног планирања, изградње и одржавања локалне комуналне и саобраћајне инфраструктуре, обављање комуналне делатности, одржавање и изградње јавне расвете, опорезивања и финансијског управљања и буџетирања, организације културних и спортских активности и манифестација, обезбеђивање функционисања локалних установа у култури и спорту и пружању осталих услуга грађанима и привреди у складу са Законом.

У складу са уставно-правним поретком земље, Општина Крупањ ће и у наредном периоду обављати поверене и пренесене послове из области: државне управе, социјалне

заштите, здравствене заштите, предшколског, основног и средњег образовања, екологије и очувања животне средине, рада инспекцијских служби и друго.

Поред вршења законом дефинисаних активности, Општина Крупањ ће радити у складу са приоритетима, стратешким циљевима и програмима који су дефинисани Планом развоја Општине Крупањ 2023-2030, Средњорочим планом Општине Крупањ од 2024-2026. године, Стратегијом социјалне заштите Општине Крупањ 2021. до 2025. године, Планом запошљавања 2024-2026 и важећим Локалним еколошким акционим планом Општине Крупањ.

Општина Крупањ ће и у 2026. години наставити спровођење мера штедне и рационализације, сходно предлозима Владе Републике Србије и поштоваће мере предложене од стране Министарства финансија о начину планирања одређених врста расхода.

IV ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА, РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КРУПАЊ ЗА 2026. ГОДИНУ, СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Табела- Пројекција обима и структуре буџетских прихода и примања 2025-2028. у динарима

Економска класификац	Врста прихода	Пројекција 2025.	Пројекција 2026.	Пројекција 2027.	Пројекција 2028.
700000	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	622.682.124	649.623.403	678.558.337	709.634.456
710000	ПОРЕЗИ	344.662.229	370.167.234	397.559.609	426.979.020
711000	Порез на доходак, добит и капиталне добитке	277.473.178	298.006.193	320.058.652	343.472.992
713000	Порез на имовину	43.162.058	46.356.050	49.786.398	53.470.591
714000	Порез на добра и услуге	22.009.947	23.638.683	25.387.946	27.266.654
716000	Други порези	2.017.046	2.166.307	2.326.614	2.498.783
730000	ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	258.610.783	258.610.783	258.610.783	258.610.783
732000	Донације од међународних организација	0	0	0	0
733000	Трансфери од других нивоа власти	258.610.783	258.610.783	258.610.783	258.610.783
740000	ДРУГИ ПРИХОДИ	19.409.112	20.845.386	22.387.944	24.044.652
741000	Приходи од имовине	5.240.316	5.628.100	6.044.579	6.491.878
742000	Приходи од продаје добара и услуга	12.714.144	13.654.990	14.665.459	15.750.703
743000	Новчане казне и одузета имовинска	23.880	25.647	27.544	29.583
745000	Мешовити и неодређени приходи	1.430.772	1.536.649	1.650.361	1.772.488
770000	МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ	0	0	0	0
800000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	0	0	0	0
900000	ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА	0	0	0	0
7+8+9	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	622.682.124	649.623.403	678.558.337	709.634.456

Пројекција прихода и примања за 2026. и наредне две фискалне године урађена је на основу Извршења Одлуке о буџету за 6 месеци 2025. године и ставова преузетих из Упутства за припрему Одлуке локалне власти за 2026. годину и пројекције за 2027. и 2028. годину. За пројекције прихода 2026, 2027. и 2028. године применили смо увећање за проценат пројектованог номиналног раста БДП-а у 2026. години (увећање за 7,4%). У целом овом периоду не предвиђа се повећање трансферних средстава. Потребно је напоменути да у

наведеној процени средстава за 206. годину и пројекцији за 2027. и 2028. годину нису укључени приходи од донација, наменски трансфери од надлежних Министарстава и неутрошена средства из претходних година. Такође, у пројекцији прихода за 2026. годину и наредне две године нису укључени приходи буџетских корисника из других извора (сопствени приходи), али се обавезују буџетски корисници да у финансијским плановима искажу и приходе из других извора, као и намену коришћења.

Табела- *Пројекција обима и структуре буџетских расхода 2025. у хиљадама динара (извор 01)*

екон. клас.	Назив расхода	ПРОЈЕКЦИЈА
		2025.
41	Расходи за запослене	154.106
42	Коришћење роба и услуга	191.165
45	Субвенције	33.568
46	Донације и трансфери	128.232
47	Социјална помоћ	43.345
48	Остали расходи	21.936
51	Основна средства	23.569
52	Залихе	186
54	Природна имовина	10.591
	УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ:	606.698

V Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета локалне власти за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

Предлози финансијских планова буџетских корисника за 2026. годину попуњавају се на основу достављеног обима средстава од стране локалног органа надлежног за буџет и финансије општине Крупањ.

Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим потребама, као и могућностима укупног буџетског оквира, делотворно распореде предложени обим средстава по програмским активностима и пројектима. Укупан збир предлога не сме да прелази укупан предложени обим средстава додељен буџетском кориснику.

Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима, односно услугама које нису постојале у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програмских активности или пројеката, детаљно образложи да се ради о новим активностима, односно услугама за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим упутством.

Уколико корисник има потребе за додатним текућим активностима и/или пројектима, чије остварење премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће те текуће активности/пројекте исказати као **захтев за додатно финансирање**.

На основу овог упутства и предлога обима средстава, корисници буџета су у обавези да сачине пројекције прихода и примања и расхода и издатака, односно да припреме предлог финансијског плана за наредну буџетску годину.

Имајући у виду да је због датих билансних ограничења у планирању буџета општине Крупањ обим средстава код свих корисника буџета утврђен врло рестриктивно, неопходно је да корисници буџета преиспитају важеће нормативе потрошње и планирању потреба за наредну годину приступе крајње рестриктивно, економски рационално и друштвено одговорно.

У том смислу, пошто корисници сагледају потрошњу у овој и у претходним годинама, потребно је да утврде сегменте потрошње на којима се евентуално може извршити рационализација или постићи уштеда, сагледавањем расхода који се у текућој години извршавају у већем обиму од очекиваног и расхода на које се може утицати, као и оних који се безусловно морају испоштовати, а приликом распореда предложеног обима средстава треба да одреде приоритете, то јест обезбеде, пре свега, средства за најнужније расходе који омогућавају редовну делатност, односно несметано функционисање корисника (значи, за сталне трошкове, трошкове превоза на посао и са посла, материјал за хигијену и домаћинство, а код школа још и материјал за извођење наставе и трошкове превоза ученика, у складу са законом и слично). Због рестриктивног приступа планирању, односно финансирању јавне потрошње, веома је битно да су приоритети исправно одређени, како у случају недостатка средстава не би било доведено у питање извршавање основне функције буџетског корисника. То подразумева висок степен одговорности буџетских корисника за правилно и рационално распоређивање средстава по активностима и пројектима, односно програмима које реализују.

Пројекција расхода и издатака за период 2026-2028. године (у динарима)

<i>Раздео / Глава</i>	<i>Корисник</i>	<i>План 2026.</i>	<i>План 2027.</i>	<i>План 2028.</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1	Скупштина општине	10,636,423	11,083,153	11,548,646
2	Председник општине	10,216,719	10,645,821	11,092,946
3	Општинско веће	2,665,127	2,777,062	2,893,699
4	Општинско правобранилаштво	2,591,809	2,700,665	2,814,093
5	Општинска управа	378,548,261	396,098,039	415,310,825
	Програм 1 - Становање и урбанизам	9,331,602	11,374,280	11,852,000
	Програм 2 - Комуналне делатности	51,786,476	53,961,508	56,227,891
	Програм 3 - ЛЕР	12,243,579	12,757,809	13,293,637
	Програм 4 - Туризам	0	0	0
	Програм 5 - Пољопривреда и рурални развој	19,618,202	20,442,166	21,300,737
	Програм 6 - Заштита животне средине	13,450,488	14,015,409	14,604,056
	Програм 7 - Саобраћај и саобраћајна инфраструктура	73,623,175	76,715,349	82,514,062

	Програм 8 - Предшколско васпитање	0	0	0
	Програм 9 - Основно образовање	0	0	0
	Програм 10 - Средње образовање	0	0	0
	Програм 11 - Социјална и дечја заштита	50,514,370	52,635,973	54,846,684
	Програм 12 - Здравствена заштита	500,000	521,000	542,882
	Програм 13 - Развој културе и информисања	3,481,227	3,627,439	3,779,791
	Програм 14 - Развој спорта и омладине	15,912,105	16,580,413	17,276,791
	Програм 15 - Опште услуге локалне самоуправе	125,939,038	131,228,477	136,740,074
	Програм 16 - Политички систем локалне самоуправе	0	0	0
	Програм 17 - Енергетска ефикасност	2,148,000	2,238,216	2,332,221
5.00.01	Основна школа „Боривоје Ж. Милојевић“	58,063,366	60,502,027	63,043,112
5.00.02	Основна школа „Жикица Ј. Шпанац“	23,252,866	24,229,487	25,247,125
5.00.03	Средња школа Крупањ	28,028,920	29,206,134	30,432,792
5.00.04	Дом здравља Крупањ	6,599,283	6,876,453	7,165,264
5.00.05	Центар за социјални рад	12,139,323	12,649,175	13,180,440
5.01	Туристичко спортска организација општине Крупањ	13,464,217	14,029,714	14,618,962
5.02	ПУ Наша радост Крупањ	76,423,586	79,633,376	82,977,978
5.03	Библиотека Политика	25,966,914	27,057,525	28,193,941
5.04	Месне заједнице	1,026,588	1,069,705	1,114,633
	СВЕГА:	649,623,403	678,558,337	709,634,456

У табели су дати лимити расхода за буџетске кориснике из буџета општине (извор финансирања 01), а корисници су у обавези да у предлоге својих финансијских планова укључе и приходе из осталих извора (извор 02 - 17).

У Одлуци о буџету биће предвиђене посебне апропријације за расходе који се финансирају из других извора.

VI Смернице за припрему предлога финансијског плана корисника буџетских средстава општине Крупањ за буџетску 2026. годину са пројекцијама за две наредне фискалне године

Параметри за утврђивање прихода у две наредне фискалне године користиће се и за планирање приходне и расходне стране у финансијским плановима корисника буџета. Средњорочни приоритети капиталних улагања мора да буду усклађени са развојном политиком општине Крупањ.

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и

ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије **мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.**

Код планирања предлога финансијског плана треба имати у виду следеће параметре:

I Планирање масе средстава за плате запослених у 2026. години

а) Законско уређење плата

Плате изабраних, постављених и запослених лица код корисника буџета локалне власти уређене су:

- Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...19/25);
- Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 21/16, 113/17, 113/17-др. закон, 95/18, 114/21 и 92/23)
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон, 23/18 и 39/25);
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 101/24, 5/25, 12/25, 13/25 и 17/25);
- Другим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

б) Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије.

в) Планирање масе средстава за обрачун и исплату плата у одлукама о буџету за 2026. годину

Локална власт у 2026. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2025. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет.

Приликом планирања укупне масе средстава за плате у буџету јединице локалне власти, евентуална индексација, предвиђена законом којим се уређује буџет, примењује се на 11 месечних плата у години, а имајући у виду рокове за исплату плата који су дефинисани посебним колективним уговорима, као и да би иста била могућа почев од обрачуна и исплате плате за јануар 2026. године.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:

$$\text{Укупна маса за плате} = \text{маса средстава исплаћена за септембар 2025. године} + \text{маса средстава исплаћена за септембар 2025. године} * \text{прописани \% увећања плата} * 11 \text{ месеци}$$

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2026. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

На основу горе наведене формуле средства за плате се планирају на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2025. године, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2026. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2026. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2026. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2026. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно, уз уважавање права запослених која су уређена релевантним прописима и респектовање принципа одговорног фискалног управљања.

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2026. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

II Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2026. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21- др. закон и 138/22).

III Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се

додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

IV Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

VII Финансијска помоћ Европске уније (ИПА II и ИПА III)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА II и ИПА III), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) ("Службени гласник РС – међународни уговори" број: 19/14) и Законом о потврђивању Оквирног споразума о финансијском партнерству између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) („Службени гласник РС – међународни уговори”, број: 6/22 од 12. децембра 2022. године).

На основу финансијских споразума потписаних између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односе на спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средства националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта инструмента претприступне помоћи, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. *PRAG* правила). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

У моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

- Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ;
- Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма;

• Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе;

• Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити одређена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки и уговором дефинисаном динамиком спровођења;

• Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

• У складу са Оквирним споразумима, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним буџетски корисници **планирају** расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава у складу са процењеном вредношћу исте (која је настала као последица неправилности или превара), а у случају када није могуће наплатити настале дугове, на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта.

• У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.

• Приликом планирања средстава за национално учешће **не треба** у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ.

• Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.

• За уговоре о радовима, у случају да је потребно да се обезбеде средства на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.

• За *FIDIC* уговоре о радовима неопходно је да у 2026. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова.

• У складу са релевантним финансијским споразумима и Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, као и у складу са уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

VIII Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2026. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2026. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 79/23).

IX Поступак и динамика припреме буџета и предлог финансијских планова корисника средстава буџета

Поступак припреме Одлуке о буџету општине Крупањ започиње објављивањем, односно достављањем Упутства директним и индиректним корисницима буџета и даље се одвија у складу са Законом о буџетском систему и буџетским календаром.

На основу Упутства за припрему Одлуке о буџету, буџетски корисници израђују предлоге финансијских планова и достављају их Одсеку за финансије и буџет.

Предлог финансијског плана обухвата расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по економској класификацији, детаљно писасно образложење расхода и издатака,

изворе финансирања, програмске информације (програм, програмска активност, пројекат, циљеве који се желе постићи спровођењем програма, као и индикаторе за праћење постизања наведених циљева).

Неопходно је поштовати називе програма и програмских активности из Анекса 5 Упутства за израду програмског буџета.

Буџетски корисници своје редовне активности треба да приказују као програмске активности, а не као пројекте.

Предлог финансијског плана обухвата:

- 1) Расходе и издатке за 2026. године и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама ;
- 2) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- 3) Родну анализу расхода и издатака;
- 4) Програмске информације;
- 5) Извештај о учинку програма за првих 6 месеци 2025. године.

Директни корисници средстава буџета у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему обавезни су да траже од индиректних корисника буџетских средстава за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника.

О евентуалним изменама које су у значајној мери од утицаја на припрему финансијских планова буџетских корисника за 2026. и пројекцијама за 2027. и 2028. годину, а на основу „Упутства Министарства финансија за припрему буџета локалне власти за 2026. и пројекција за 2027. и 2028. годину“ буџетски корисници биће накнадно обавештени.

Молимо Вас да благовремено приступите активностима на припреми ваших предлога финансијских планова за 2026. годину и Извештаја о учинку програма у први 6 месеци 2025. године (са свим прилозима), имајући у виду рокове прописане законом и исте доставите најкасније до **05.09.2025. године** Одсеку за финансије и буџет - Радној групи за извештавање о учинку програма за 2025. годину и израду програмског буџета за 2026. годину у писаној и електронској форми (katarina.milovanovic@krupanj.org.rs и krupanjs@ptt.rs). Исти морају бити оверени и потписани од стране одговорних лица.

Напомена: Предметно упутство, табеле и остали прилози налазе се на званичној интернет страници општине Крупањ www.krupanj.org.rs.

За све додатне информације обратите се искључиво путем мејл адресе katarina.milovanovic@krupanj.org.rs.

НАПОМЕНА: Корекција параметара за припрему буџета извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране фискалне стратегије и евентуалних измена Закона о буџетском систему

Х Начин исказивања у образложењу родне анализе

Поступно увођење родно одговорног буџетирања спроводи се у складу са Законом о буџетском систему код буџетских корисника на свим нивоима власти. За законито и

квалитетно увођење родне перспективе у процес припреме и извршења буџета од значаја су и други законски и стратешки текстови попут Закона о равноправности полова и Националне стратегије за родну равноправност за период 2021-2030. године, али и плански документи усвојени на нивоу локалне самоуправе.

Уважавајући законске одредбе које се односе на родно одговорно буџетирање, надлежни орган локалне самоуправе донео је План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета Општине Крупањ за 2026. годину број: 002738959 2025 05476 004 005 400 041 01 001 од 18.06.2025. године, који ће се користити за припрему буџета за 2026. годину.

Овим планом је одређено да се поступно уводи родно одговорно буџетирање код свих корисника буџетских средстава општине Крупањ (директних и индиректних), изузев код месних заједница и то тако што ће бити дефинисан најмање један родни циљ у оквиру сваког од Планом опредељених програма, било на нивоу програма или програмске активности, уз настојање да се уродњавање примени на оба нивоа. Такође, уз сваки дефинисани родни циљ, обавезно је дефинисање најмање једног родног индикатора – показатеља за праћење постизања односног циља програма и/или програмске активности.

У образложењу предлога финансијског плана потребно је укратко описати користи програма за жене и мушкарце (ако је могуће, представити садашње податке о женским и мушким корисницима).

Образлажући програмску структуру, приликом описа свих програма, потребно је навести и његов утицај на унапређење родне равноправности, а приликом описивања програма о образлагању активности и услуга које се спроводе, односно пружају његовом реализацијом, обавезно навести активности, односно услуге које ће се реализовати ради остваривања родно дефинисаног циља (циља у којем је дефинисана родна компонента). Где год се циљ односи на лица, диференцирати циљеве и разврстати (по полу) индикаторе који се односе на жене и мушкарце, грађанке и грађане, девојчице и дечаке, дакле, дефинисати индикаторе који се односе на лица тако да буду родно разврстани.

Код навођења правног основа, у образложењу предлога финансијског плана, наводе се и закони из области родне равноправности: већ поменути Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и други прописи од значаја за законито и квалитетно увођење родне перспективе у процес припреме и извршења буџета.

Напомена: Више информација везаних за родно одговорно буџетирање, може се преузети са званичног сајта СКГО (секција Програмски буџет).

XI Начин на који ће се исказати програмске информације

У складу са одредбама са одредбама члана 2. тачка 58. и члана 112. Закона о буџетском систему локалне власти имају обавезу увођења програмског модела буџета.

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Уколико се услед нових надлежности или специфичних околности појави потреба за отварањем нове програмске активности која није део униформне програмске структуре из Анекса 5, ЈЛС упућује захтев Министарству финансија за отварање нове програмске активности. Министарство финансија разматра поднети захтев и обавештава ЈЛС да ли је нова програмска активност одобрена или одбијена. Ако је програмска активност одобрена Министарство финансија додељује шифру програмске активности и нова програмска активност постаје саставни део униформне програмске структуре из Анекса 5. ЈЛС достављају захтеве за отварање нове програмске активности на обрасцу број 1. из Анекса 5.

Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: програм, програмска активност и пројекат, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на нижем су програмске активности и пројекти који им припадају.

Програмска активност је текућа делатност корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга.

По програмској методологији за сваки програм, програмску активност и пројекат је потребно утврдити циљеве, индикаторе, којима се мери постизање тих циљева и циљане вредности индикатора за следеће три године. у ком циљу се даје и преглед униформних циљева и индикатора. Униформност програма, програмских активности и индикатора обезбеђује да јединице локалне самоуправе међусобно упореде трошкове и квалитет услуга пружених грађанима.

Уређење праћења и извештавања представља надоградњу система за израду програмског буџета, а информације добијене на овај начин користе се за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, као и квалитета јавних услуга.

Полугодишњи извештај о учинку садржи:

1. износе средстава планираних за реализацију у првих шест месеци текуће фискалне године по програмима, програмским активностима и пројектима, износе средстава утрошених у првих шест месеци, као и проценат извршења по програмима, програмским активностима и пројектима;
2. преглед годишњих циљних вредности показатеља учинка, као и вредности показатеља остварене у првих шест месеци у случајевима у којима је могуће и релевантно пратити вредности на полугодишњем нивоу;
3. образложење спровођења програмских активности и пројекта у односу на постављене циљеве и планирана, односно утрошена средства у првих шест месеци. Образложење треба да садржи разлоге одступања од постављених циљева или констатацију да је циљ постигнут, могући проблеми у постизању циљева, као и предлози за њихово решавање.

Упутство за праћење и извештавање о учинку програма може се преузети електронски са званичног сајта Министарства финансија (секција: Буџетски корисници) или сајта СКГО -секција Програмски буџет.

Министарство надлежно за послове финансија, Влада и Народна скупштина, односно локални орган управе надлежан за финансије, надлежни извршни орган локалне

власти и скупштина локалне власти, разматрају информације о учинку програма у оквиру буџетске процедуре. Тиме се омогућава да се одлуке о приоритетним областима финансирања и расподели буџетских средстава за наредну фискалну годину доносе, између осталог, и на основу постигнутих резултата и потрошње у претходној, односно текућој фискалној години.

Корисници буџета локалне власти достављају локалном органу управе надлежном за финансије извештаје о учинку програма (полугодишњи и годишњи) на прописаном обрасцу који представља саставни део овог упутства.

Програмски буџет омогућава бољи учинак јавне управе, већу одговорност корисника буџета, успостављање чвршће везе између годишњих буџета, утврђивање приоритетних расхода и издатака и већу транспарентност потрошње.

ОБРАДИЛА

Катарина Миловановић

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА

Јелена Теодоровић